

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 10.8.2007
KOM(2007) 467 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

mis käsitleb AKV-EÜ partnerluslepingu artikli 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 37 kohaste konsultatsioonide lõpetamist Fidži Saarte Vabariigiga

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

27. veebruaril 2007 otsustas Euroopa Liit alustada konsultatsioone Fidži Saarte Vabariigiga AKV–EÜ partnerluslepingu, edaspidi „Cotonou leping“, artikli 96 alusel. Otsus tehti sellepärast, et Fidžis 5. detsembril 2006 toimunud sõjaväeline riigipööre oli Cotonou lepingu artiklis 9 loetletud kõigi kolme olulise tingimuse – inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete – rikkumine. Pärast pooltevahelisi olulisi ettevalmistavaid kontakte alustati 18. aprillil 2007 ametlikke konsultatsioone Cotonou lepingu artikli 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 37 alusel.

Kohtumine oli konstruktiivne ja edasiviiv ning võimaldas avameelset arvamuste vahetust. Kohtumisel osalesid Fidži vahevalitsuse kolm esindajat, kel oli võimalus esitada vahevalitsuse seisukohad. Lisaks sellele esitas Fidži kirjaliku esildise, mida EL arvesse võttis. Konsultatsioonides osales ka rühm AKV riikide suursaadikuid koos AKV sekretariaadi esindajatega.

Fidži vahevalitsus nõustus kohtumisel kolme olulise tingimusega seotud mitmete kohustustega. Need kohustused on:

A. Demokraatia põhimõtete austamine

Kohustus nr 1

Kahekümne nelja kuu jooksul arvates 1. märtsist 2007 toimuvad vabad ja õiglasel parlamendivalimised, lähtudes Vaikse ookeani saarte foorumi sekretariaadi määratud sõltumatute audiitorite tehtud hindamise tulemustest. Valimiste eelprotsesse ja valimisi jälgitakse, kohandatakse ja vaadatakse läbi ühiselt vastavalt vajadusele, lähtudes ühiselt kokkulepitud võrdlusalustest. See tähendab eelkõige järgmist:

- 30. juuniks 2007 võtab vahevalitsus vastu ajakava, milles kavandatakse uute parlamendivalimiste ettevalmistavate toimingute lõpuleviimise kuupäevad.
- Ajakavas on täpsustatud loenduse, piiride ümberpaigutamise ja valimisreformi ajastus.
- Piiride kindlaksmääramine ja valimisreform toimub vastavalt põhiseadusele.
- Võetakse meetmed valimisbüroo töö tagamiseks, sealhulgas valimiste järelevaataja ametissemääramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele.
- Asepresident määratakse ametisse vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus võtab peamiste seadusandlike, eelarve- ja muude poliitikaalgatuste ja muudatuste vastuvõtmisel arvesse konsultatsioone kodanikuühiskonnaga ja kõikide teiste asjaomaste sidusrühmadega.

B. Õigusriigi põhimõtted

Kohustus nr 1

Vahevalitsus teeb kõik endast oleneva, et takistada ähvardavate avalduste tegemist julgeolekuorganite poolt.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus toetab 1997. aasta põhiseadust ning tagab selliste põhiseaduslike institutsioonide nagu Fidži inimõiguste komisjoni, avaliku teenistuse komisjoni ja põhiseaduslike ametikohtade komisjoni normaalse ja sõltumatu töö. Säilitatakse pealike suurkogu oluline sõltumatus ja töö.

Kohustus nr 3

Kohtunike ja prokuröride sõltumatust austatakse täielikult, neil lubatakse vabalt töötada ning kõik asjaomased isikud austavad nende otsuseid, eelkõige järgmist:

- Vahevalitsus kohustub tagama kohtu ametissemääramise 15. juuliks 2007 vastavalt põhiseaduse paragrahvi 138 lõikele 3.
- Kohtunike ametissemääramine ja/või ametist vabastamine toimub edaspidi ranges vastavuses põhiseaduse sätete ja menetluskorraga.

Sõjavägi ja politsei või vahevalitsus ei sekku mitte ühelgi juhul ega mitte ühelgi viisil kohtumenetlusse; kohustus hõlmab juristide täielikku austamist.

Kohustus nr 4

Kõik korruptsiooniga seotud kriminaalmenetlused lahendatakse asjakohaste kohtukanalite kaudu ning väidetavaid korruptsioonijuhtumeid uurivad võimalikud muud organid tegutsevad põhiseaduse raames.

C. Inimõigused ja põhivabadused

Kohustus nr 1

Vahevalitsus astub kõik vajalikud sammud, et hõlbustada inimõiguste kõikide väidetavate rikkumiste uurimist või lahendamist kooskõlas Fidži saarte seadustest tulenevate menetluste ja foorumitega.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus kavatseb 2007. aasta mais kehtetuks tunnistada erakorralise seisukorra eeskirja, arvestades võimalikke ohte riigi julgeolekule, avalikule korrale ja ohutusele.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus kohustub tagama, et Fidži inimõiguste komisjon töötab täiesti sõltumatult ja vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 4

Igas vormis sõnavabadust ja meediavabadust austatakse nii, nagu põhiseaduses ette nähtud.

D. Kohustuste täitmise kontroll

Kohustus nr 1

Vahevalitsus kohustub pidama pidevat dialoogi, et võimaldada tehtud edusamme kontrollida, ning võimaldab ELi ja EÜ ametivõimudele/esindajatele täieliku juurdepääsu kõikidele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi rahumeelse taastamisega seotud asjadele Fidžis.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus teeb täielikku koostööd ELi ja EÜ edasiste missioonidega edusammude hindamisel ja jälgimisel.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus saadab iga kolme (3) kuu järel alates 30. juunist 2007 arenguaruandeid Cotonou lepingu oluliste tingimuste järgimise ja kohustuste täitmise kohta.

Märgitakse, et teatavaid küsimusi on võimalik tulemuslikult lahendada üksnes pragmaatilise lähenemisviisiga, mis tunnustab praegust tegelikku olukorda ja keskendub tulevikule.

Tingimusel, et vahevalitsus kõnealuseid kohutusi täidab, taastatakse põhiseaduslik demokraatia hiljemalt 1. märtsiks 2009. Neil tingimustel naasevad relvajõud täitma põhiseaduslikku rolli ega sekku ebaseaduslikult riigi poliitikasse.

Cotonou lepingu aluseks olevaid partnerluse põhimõtteid järgides ning arvestades Fidži olulisi kohutusi ja seega konsultatsioonide positiivset tulemust, teatas EL oma valmisolekust üleminekuprotsessi toetada. Eelkõige jätkab ja laiendab EL dialoogi Fidži vahevalitsusega, et tagada võimalikult kiire naasmine inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete täieliku austamise juurde, ilma milleta koostöö täielik normaliseerimine Fidžiga on võimatu. Dialoogi eesmärk on aidata kaasa püsiva demokraatliku poliitilise korra kehtestamisele, lahendades Fidži „riigipöörete kultuuri” probleemi, et tagada riigile inimväärikuse kaitsmiseks vajalik demokraatia ja stabiilsus ning optimaalsed tingimused säästvaks arenguks. EL jätkab Fidžiga seoses dialoogi ja koostöö tugevdamist Vaikse ookeani saarte foorumi ja selle liikmesriikidega. Vaikse ookeani saarte foorumil on Fidži kriisi lahendamisel esmatähtis osa.

EL on väljendanud valmisolekut jälgida arengut väga tähelepanelikult, lähtudes Fidži võetud jälgimis- ja kontrollikohustustest. EL kontrollib nende kohustuste täitmisel tehtavaid edusamme. Selle taustal on eriti oluline rakendada varakult meetmeid, et tagada usaldusväärsete valimiste toimumine hiljemalt 1. märtsil 2009.

Konsultatsiooni lõppedes, võttes arvesse senise dialoogi positiivset tulemust, teeb komisjon ettepaneku võtta asjakohased meetmed vastavalt Cotonou lepingu artikli 96 lõike 2 punktile c ning arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37, nagu sätestatud lisatud otsuses.

Meetmete võtmise ettepanek tehakse eesmärgiga toetada üleminekuprotsessi, mis teadaolevalt on andnud mõningaid positiivseid tulemusi, motiveerides samas vahevalitsust tegema kindlaid edusamme Cotonou lepingu oluliste tingimuste järgimisel.

Jälgimisperioodil peetakse Fidži ametivõimudega tihedat poliitilist dialoogi, et hinnata Cotonou lepingu oluliste tingimuste järgimisel tehtud edusamme.

Kui kohustuste täitmine kiireneb või, vastupidi, aeglustub, peatub või pöördub, jätab EL endale õiguse asjakohaseid meetmeid muuta nõukogu uue otsuse abil, millega muudetakse käesolevaga kavandatud otsust.

Eespool osutatut arvesse võttes ning vastavalt arengukoostöö rahastamisvahendi artiklitele 3 ja 37 ning Cotonou lepingu artiklitele 9 ja 96 teeb komisjon nõukogule ettepaneku lõpetada konsultatsioonid Fidži Saarte Vabariigiga ja võtab vastu lisatud otsuse.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

mis käsitleb AKV-EÜ partnerluslepingu artikli 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 37 kohaste konsultatsioonide lõpetamist Fidži Saarte Vabariigiga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse AVK-EÜ partnerluslepingut, millele kirjutati alla Cotonou's 23. juunil 2000¹ ning mida muudeti Luksemburgis 25. juunil 2005,² eriti selle artiklit 96,

võttes arvesse sisekokkulepet AKV-EÜ partnerluslepingu rakendamiseks võetavate meetmete ja järgitavate menetluste kohta,³ eriti selle artiklit 3,

võttes arvesse arengukoostöö rahastamisvahendit,⁴ eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Cotonou lepingu artiklis 9 osutatud olulisi tingimusi on rikutud.
- (2) Arengukoostöö rahastamisvahendi artiklis 3 osutatud väärtusi on rikutud.
- (3) Vastavalt Cotonou lepingu artiklile 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37 alustati 18. aprillil 2007 ametlikke konsultatsioone AKV riikide ja Fidži Saarte Vabariigiga, mille käigus võtsid Fidži ametivõimud Euroopa Liidu viidatud probleemide lahendamiseks erikohustused ja kohustuse need täita.
- (4) Mõningate eespool osutatud kohustustega seoses on tehtud olulisi algatusi, kuid seoses Cotonou lepingu oluliste tingimuste ja arengukoostöö rahastamisvahendiga tuleb siiski veel täita mitmeid olulisi kohustusi,

¹ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

² ELT L 287, 28.10.2005, lk 4.

³ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 376.

⁴ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Fidži Saare Vabariigiga vastavalt Cotonou lepingu artiklile 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37 toimunud konsultatsioonid loetakse lõppenuks.

Artikkel 2

Lisas esitatud kirjas loetletud asjakohased meetmed kehtestatakse Cotonou lepingu artikli 96 lõike 2 punktis c ning arengukoostöö rahastamisvahendi artiklis 37 osutatud asjakohaste meetmetena.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval. See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Otsus kehtib 24 kuud alates kuupäevast, mil nõukogu selle vastu võtab. Otsus vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt iga kuue kuu tagant.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Kirja kavand

Tema ekstsellents härra Ratu Josefa ILOILO,
Fidži Saarte Vabariigi president
Suva
Fidži

Teie Ekstsellents,

Euroopa Liit peab väga tähtsaks Cotonou lepingu artikli 9 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 3 sätteid. Inimõiguste ning demokraatlike ja õigusriigi põhimõtete järgimine, millele AKV–ELi partnerlus on rajatud, on Cotonou lepingu olulisteks tingimusteks ning meie suhete aluseks.

11. detsembril 2006 mõistis Euroopa Liidu Nõukogu hukka sõjaväelise riigipöörde Fidžis.

Vastavalt Cotonou lepingu artiklile 96 ning arvestades, et 5. detsembril 2006 toimunud sõjaväelise riigipöördega rikuti kõnealuse lepingu artiklis 9 loetletud olulisi tingimusi, kutsus EL Fidžit konsultatsioonidele, et lepinguga sätestatud korra kohaselt uurida olukorda põhjalikult ja vajaduse korral seda parandada.

Konsultatsioonide ametlik osa algas Brüsselis 18. aprillil 2007. Fidži vahevalitsus esitas 18. aprilli 2007. aasta esildise alusel ülevaate 5. detsembri 2006. aasta sõjaväelise riigipöörde põhjuste kohta ja olukorra arengu kohta riigis pärast riigipööret ning tutvustas vahevalitsuse tegevuskava üleminekuperioodiks.

EL võttis vahevalitsuse 18. aprillil 2007. aasta esildise teatavaks.

EL tõdes omalt poolt rahuloluga, et vahevalitsus oli kinnitanud mitmeid põhikohustusi seoses inimõiguste ja põhivabadustega ning demokraatlike ja õigusriigi põhimõtete austamisega, millele on viidatud allpool, ja teinud ettepanekuid positiivsete meetmete rakendamiseks nende kohustuste täitmisel. Fidži kohustus tegema ka tihedat koostööd seoses kohustuste täitmise jälgimise ja kontrolliga.

Enamik konsultatsioonide taustal võetud kohustusi täidetakse pikema aja jooksul ning seetõttu tuleb nende täitmist pikema aja jooksul tihedalt jälgida ja kontrollida. EL rõhutab, et pärast Fidžis alles 2006. aasta mais toimunud usaldusväärseid üldvalimisi ja arvestades ELi valimiste järelevalvemissiooni tulemusi ja soovitusi ning eelkõige ELi põhivaatleja ja Euroopa Parlamendi liikme Istvan Szent-Ivanyi lõpparuannet, on EL seisukohal, et uued ja usaldusväärsed valimised saab läbi viia kokkulepitud tähtajaks – 28. veebruariks 2009.

EL rõhutab lisas loetletud kokkulepitud kohustuste varajase ja täieliku täitmise tähtsust.

EL märgib, et vahevalitsus on vastavalt kokkulepitud kohustustele tunnistanud kehtetuks 31. mai 2007. aasta erakorralise seisukorra eeskirja ning aktsepteeris 19. juunil 2007 Vaikse ookeani saarte foorumi sõltumatute valimiseksptide tulemusi ja soovitusi.

Cotonou lepingu aluseks olevaid partnerluse põhimõtteid järgides ning konsultatsioonide positiivseid tulemusi arvesse võttes teatas EL oma valmisolekust toetada Fidži võetud kohustuste täitmist.

EL on vastavalt muudetud Cotonou lepingu artikli 96 lõike 2 punktile c ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37 vastu võtnud järgmised asjakohased meetmed:

- humanitaarabi ja kodanikuühiskonna otsene toetamine võivad jätkuda;
- pooleliolev ja/või ettevalmistamisel olev, eelkõige kaheksanda ja üheksanda EAFi raames toimuv koostöötegevus võib jätkuda;
- üheksanda EAFi lõpläbivaatus võib toimuda;
- koostöötegevust, mis aitaks pöörduda tagasi demokraatia juurde ja parandada valitsemist, võib jätkata, välja arvatud väga erandlikel asjaoludel;
- suhkrureformi 2006. aasta täiendavaid meetmeid võib rakendada. Fidži kirjutas rahastamiskokkuleppele tehnilisel tasandil alla 19. juunil 2007. Märgitakse, et rahastamiskokkulepe sisaldab peatamisklauslit;
- Vaikse ookeani saarte foorumi sõltumatute valimisekspertide 7. juuni 2007. aasta aruande aktsepteerimine vahevalitsuse poolt 19. juunil 2007 on kooskõlas vahevalitsuse ja ELi vahel 18. aprillil 2007 kokkulepitud kohustusega nr 1. Järelikult suhkrureformi täiendavate meetmete mitmeaastase näidisprogrammi aastateks 2008–2010 võib ette valmistada ja alla kirjutada;
- riigi strateegiadokument ja kümnenda EAFi riiklik näidisprogrammi ning suunava rahastamispaketi lõpuleviimise, tehnilisel tasandil allakirjutamise ja rakendamise, samuti sellest summast kuni 25%-lise ergutava toetuse võimaliku eraldamise tingimuseks on seoses inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetega võetud kohustuste täitmine, nimelt et vahevalitsus toetab põhiseadust, kohtunike ja prokuröride sõltumatust austatakse täielikult, inimõiguste kõiki väidetavaid rikkumisi uuritakse või need lahendatakse kooskõlas Fidži saarte seadustest tulenevate menetluste ja foorumitega, ning vahevalitsus teeb kõik endast oleneva, et takistada ähvardavate avalduste tegemist julgeolekuorganite poolt;
- 2007. aasta suhkrukvoot on null;
- 2008. aasta suhkrukvoot avatakse tingimusel, et tõendatakse valimiste usaldusväärne ja õigeaegne ettevalmistamine vastavalt kokkulepitud kohustustele, nimelt et täidetakse põhikirja kohase loenduse, piiride ümberpaigutamise ja valimisreformiga seotud kohustused, võetakse meetmed valimisbüroo töö tagamiseks, sealhulgas valimiste järelevaataja ametissemääramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele;
- 2009. aasta suhkrukvoot avatakse tingimusel, et ametisse on astunud seaduslik valitsus;
- 2010. aasta suhkrukvoot oleneb 2009. aasta suhkrukvoodi rakendamisel tehtud edusammudest ja demokraatliku protsessi jätkumisest;
- lisaks käesolevas kirjas osutatule võidakse kaaluda täiendavat toetust põhikohustuste ettevalmistamiseks ja rakendamiseks, eelkõige toetust valimiste ettevalmistamiseks ja/või läbiviimiseks;

- piirkondlik koostöö ja Fidži osalemine selles jääb muutumatuks;
- koostöö Euroopa Investeeringispaniga ja ettevõtluse arenduskeskusega võib jätkuda tingimusel, et võetud kohustused täidetakse õigeaegselt.

Kohustuste täitmist kontrollitakse vastavalt jälgimiskohustustele pideva dialoogi, missioonidega tehtava koostöö ning aruandluse vormis, nagu osutatud lisas.

Lisaks sellele ootab EL Fidžilt täielikku koostööd Vaikse ookeani saarte foorumiga lugupeetud isikute rühma soovitude rakendamisel, mida foorumi välisministrid toetasid Vanuatus 16. märtsil 2007. aastal toimunud kohtumisel.

Euroopa Liit jätkab Fidži olukorra hoolikat jälgimist. Vastavalt Cotonou lepingu artiklile 8 peetakse Fidžiga tihedat poliitilist dialoogi, et tagada inimõiguste austamine, demokraatia taastamine ja õigusriigi põhimõtete austamine.

Juhul kui vahevalitsus võetud kohustuste täitmist aeglustab, selle katkestab või ümber pöörab, jätab EL endale õiguse asjakohaseid meetmeid muuta.

EL rõhutab, et Fidži privileegid tema ELiga tehtavas koostöös olenevad Cotonou lepingu oluliste tingimuste ning arengukoostöö rahastamisvahendis osutatud väärtuste austamisest. Veenmaks ELi vahevalitsuse täielikus valmisolekus võetud kohustusi järgida, on oluline teha kokkulepitud kohustuste täitmisel varajasi ja olulisi edusamme.

Lugupidamisega,

Brüssel,

Komisjoni nimel

Nõukogu nimel

LISA LISA

FIDŽI SAARTE VABARIIGIGA KOKKULEPITUD KOHUSTUSED

A. Demokraatia põhimõtete austamine

Kohustus nr 1

Kahekümne nelja kuu jooksul arvates 1. märtsist 2007 toimuvad vabad ja õiglased parlamendivalimised, lähtudes Vaikse ookeani saarte foorumi sekretariaadi määratud sõltumatute audiitorite tehtud hindamise tulemustest. Valimiste eelprotsesse ja valimisi jälgitakse, kohandatakse ja vaadatakse läbi ühiselt vastavalt vajadusele, lähtudes ühiselt kokkulepitud võrdlusalustest. See tähendab eelkõige järgmist:

- 30. juuniks 2007 võtab vahevalitsus vastu ajakava, milles kavandatakse uute parlamendivalimiste ettevalmistavate toimingute lõpuleviimise kuupäevad.
- Ajakavas on täpsustatud loenduse, piiride ümberpaigutamise ja valimisreformi ajastus.
- Piiride kindlaksmääramine ja valimisreform toimub vastavalt põhiseadusele.
- Võetakse meetmed valimisbüroo töö tagamiseks, sealhulgas valimiste järelevaataja ametissemääramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele.
- Asepresident määratakse ametisse vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus võtab peamiste seadusandlike, eelarve- ja muude poliitikaalgatuste ja muudatuste vastuvõtmisel arvesse konsultatsioone kodanikuühiskonnaga ja kõikide teiste asjaomaste sidusrühmadega.

B. Õigusriigi põhimõtted

Kohustus nr 1

Vahevalitsus annab endast parima, et takistada ähvardavate avalduste tegemist julgeolekuorganite poolt.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus toetab 1997. aasta põhiseadust ning tagab selliste põhiseaduslike institutsioonide nagu Fidži inimõiguste komisjoni, avaliku teenistuse komisjoni ja põhiseaduslike ametikohtade komisjoni normaalse ja sõltumatu töö. Säilitatakse pealikute suurkogu oluline sõltumatus ja töö.

Kohustus nr 3

Kohtunike ja prokuröride sõltumatust austatakse täielikult, neil lubatakse vabalt töötada ning nende kõik asjaomased isikud austavad nende otsuseid, eelkõige järgmist:

- Vahevalitsus kohustub tagama kohtu ametissemääramise 15. juuliks 2007 vastavalt põhiseaduse paragrahvi 138 lõikele 3.
- Kohtunike ametissemääramine ja/või ametist vabastamine toimub edaspidi ranges vastavuses põhiseaduse sätete ja menetluskorraga.
- Sõjavägi ja politsei või vahevalitsus ei sekku mitte ühelgi juhul ega mitte ühelgi viisil kohtumenetlusse; kohustus hõlmab juristide täielikku austamist.

Kohustus nr 4

Kõik korruptsiooniga seotud kriminaalmenetlused lahendatakse asjakohaste kohtukanalite kaudu ning väidetavaid korruptsioonijuhtumeid uurivad võimalikud muud organid tegutsevad põhiseaduse raames.

C. Inimõigused ja põhivabadused

Kohustus nr 1

Vahevalitsus astub kõik vajalikud sammud, et hõlbustada inimõiguste kõikide väidetavate rikkumiste uurimist või lahendamist kooskõlas Fidži saarte seadustest tulenevate menetluste ja foorumitega.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus kavatseb 2007. aasta mais kehtetuks tunnistada erakorralise seisukorra eeskirja, arvestades võimalikke ohte riigi julgeolekule, avalikule korrale ja ohutusele.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus kohustub tagama, et Fidži inimõiguste komisjon töötab täiesti sõltumatult ja vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 4

Igas vormis sõnavabadust ja meediavabadust austatakse nii, nagu põhiseaduses ette nähtud.

D. Kohustuste täitmise kontroll

Kohustus nr 1

Vahevalitsus kohustub pidama pidevat dialoogi, et võimaldada tehtud edusamme kontrollida, ning võimaldab ELi ja EÜ ametiasutustele/esindajatele täieliku juurdepääsu kõikidele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi rahumeelse taastamisega seotud asjadele Fidžis.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus teeb täielikku koostööd ELi ja EÜ edasiste missioonidega edusammude hindamisel ja järelevalvel.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus saadab iga kolme (3) kuu järel alates 30. juunist 2007 arenguaruandeid Cotonou lepingu oluliste põhimõtete järgimise ja kohustuste täitmise kohta.

Märgitakse, et teatavaid küsimusi on võimalik tulemuslikult lahendada üksnes pragmaatilise lähenemisviisiga, mis tunnistab praegust tegelikku olukorda ja keskendub tulevikule.